

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб
навчальний рік 2022/2023

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Домедична допомога

(назва освітнього компоненту)

Вибірковий освітній компонент

Форма здобуття освіти - заочна

Галузь знань 23 «Соціальна робота»

(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальність 231 «Соціальна робота»

(шифр і назва спеціальності)

ОПП «Соціальна робота»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

курс I

Силабус навчальної дисципліни
затверджено на засіданні кафедри загальної
практики – сімейної медицини та
внутрішніх хвороб

Протокол від
«26» серпня 2022 року № 8

Завідувач кафедри

проф. Пасієшвілі Л.М.
(підпис) (прізвище та ініціали)

Схвалено методичною комісією ХНМУ з
проблем терапевтичного профілю

Протокол від
« » 2022 року №

Голова

(підпис) (прізвище та ініціали)

Розробники силябусу:

Пасієшвілі Л.М., зав. кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, професор, доктор медичних наук
В'юн Т.І., асистент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб, доцент, кандидат медичних наук

ДАНІ ПРО ВИКЛАДАЧІВ, ЩО ВИКЛАДАЮТЬ ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

В'юн Тетяна Іванівна, асистент, доктор філософії, фахівець з загальної практики – сімейної медицини.

Корпоративна пошта викладача:

ti.viun@knmu.edu.ua

Литвиненко І.Ф., асистент кафедри загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб.

Корпоративна пошта викладача:

if.lytvynenko@knmu.edu.ua

Консультації проводяться на кафедрі загальної практики – сімейної медицини та внутрішніх хвороб (в ННМК «Університетська клініка» ХНМУ) за адресою м. Харків, вул. Олександра Шпейера, 4 за графіком.

Локація: 61157, м. Харків, вул. Олександра Шпейера, 4.

ВСТУП

Силабус освітнього компоненту «Домедична допомога» складена відповідно до Освітньо-професійної програми «Соціальна робота» та Стандарту вищої освіти України (далі – Стандарт), перший (бакалаврський) рівень, галузі знань 23 «Соціальна робота», спеціальності 231 «Соціальна робота».

Опис освітнього компоненту (анотація). Згідно з навчальним планом програма для 1 курсу обсягом 90 годин складається з 2 годин лекційних, 6 годин практичних занять та 82 годин самостійної роботи студентів, присвячених вивченню організації та методик проведення комплексу термінових заходів, спрямованих на припинення дії джерела ураження, усунення явищ, що загрожують життю, полегшення страждань і підготовку потерпілого для відправлення до лікувально-профілактичного закладу, що вживаються в разі загрозливих для життя і здоров'я різноманітних ситуаціях, раптових захворювань.

Предметом вивчення освітнього компоненту «Домедична допомога» є стан людського організму та методи надання домедичної допомоги при впливі різних несприятливих та патогенних факторів.

Міждисциплінарні зв'язки. Анатомія, фізіологія, сімейна медицина.

Пререквізити дисципліни.

«Домедична допомога» як освітній компонент ґрунтується на вивченні студентами шкільної анатомії, загальної та вікової психології, соціальної психології.

Постреквізити дисципліни.

«Домедична допомога» як навчальна дисципліна є базисом для вивчення медичних дисциплін на подальших курсах.

1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

1.1. Метою вивчення освітнього компоненту «Домедична допомога» є набуття здобувачами умінь і здібностей (компетенцій) ефективно надавати домедичну допомогу при загрозливих для життя і здоров'я обставинах та патологічних станах.

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни є:

- оволодіння загальними знаннями про анатомію та фізіологію людини;
- навчитись оцінювати ситуацію щодо виявлення джерела ураження, що загрожує здоров'ю або життю людини;

- оволодіння навичками надання домедичної допомоги при соматичних захворюваннях;
- оволодіння навичками надання домедичної допомоги при різноманітних загрозливих для життя станах.

1.3. Компетентності та результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна (взаємозв'язок з нормативним змістом підготовки здобувачів вищої освіти, сформульованим у термінах результатів навчання у ОПП та Стандарті).

1.3.1. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує опанування студентами компетентностей:

інтегральна: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів соціальної роботи і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні:

1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
3. Здатність планувати та управляти часом.
4. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
6. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
9. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
10. Здатність приймати обґрунтовані рішення.
11. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові):

1. Здатність до виявлення, соціального інспектування і оцінки потреб вразливих категорій громадян, у тому числі які опинилися в складних життєвих обставинах.
2. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами в польових і лабораторних умовах.
3. Здатність оцінювати соціальні проблеми, потреби, особливості та ресурси клієнтів.
4. Здатність до надання допомоги та підтримки клієнтам із врахуванням їх індивідуальних потреб, вікових відмінностей, гендерних, етнічних та інших особливостей.
5. Здатність дотримуватися етичних принципів та стандартів соціальної роботи.
6. Здатність до генерування нових ідей та креативності у професійній сфері.

1.3.2. Вивчення освітнього компоненту забезпечує набуття студентами наступних програмних результатів навчання:

1. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування професійних завдань і встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між соціальними подіями та явищами.
2. Ідентифікувати, формулювати і розв'язувати завдання у сфері соціальної роботи, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід.
3. Формулювати власні обґрунтовані судження на основі аналізу соціальної проблеми.
4. Теоретично аргументувати шляхи подолання проблем та складних життєвих обставин, обирати ефективні методи їх вирішення, передбачати наслідки.
5. Розробляти перспективні та поточні плани, програми проведення заходів, оперативно приймати ефективні рішення у складних ситуаціях.
6. Використовувати спеціалізоване програмне забезпечення у ході розв'язання професійних завдань.
7. Використовувати відповідні наукові дослідження та застосовувати дослідницькі професійні навички у ході надання соціальної допомоги.
8. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
9. Визначати зміст співпраці з організаціями-партнерами з соціальної роботи для виконання завдань професійної діяльності.
10. Виявляти сильні сторони та залучати особистісні ресурси клієнтів, ресурси соціальної групи і громади для розв'язання їх проблем, виходу із складних життєвих обставин.
11. Виявляти етичні дилеми та суперечності у професійній діяльності та застосовувати засоби супервізії для їх розв'язання.
12. Демонструвати толерантну поведінку, виявляти повагу до культурних, релігійних, етнічних відмінностей, розрізняти вплив стереотипів та упереджень.
13. Орієнтуватися в базових питаннях фізіології та анатомії людини.
14. Опанувати знання з медичних питань, що можуть стосуватися соціально незахищених категорій населення для надання соціально-медичних послуг.

1.3.3. Вивчення навчальної дисципліни забезпечує набуття студентами наступних **соціальний навичок (Soft skills):**

У результаті вивчення освітнього компоненту студент повинен знати:

основні критерії та показники здоров'я і нездоров'я;

основи анатомії та фізіології людини;

способи виявлення джерела ураження, що загрожує здоров'ю або життю людини;

основи надання домедичної допомоги при соматичних захворюваннях;

основи надання домедичної допомоги при різноманітних загрозливих для життя станах.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен вміти:

самостійно поповнювати знання, які стосуються збереження, зміцненню та відновленню здоров'я індивіда та соціума;
 застосовувати знання з дисципліни у практичних ситуаціях;
 враховувати індивідуальні і вікові особливості фізіології людини в соціальній роботі;
 аналізувати та інтерпретувати дані медичної документації про стан здоров'я;
 надавати долікарську медичну допомогу при травмах і пошкодженнях, екстрених терапевтичних станах, що вимагають невідкладної допомоги.

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТУ

Інформація про дисципліну

2.1 Опис дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика освітнього компоненту
		заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань <u>23 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	Вибіркова
Загальна кількість годин - 90	Спеціальність: <u>231 «Соціальна робота»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:
		1-й
		Семестр
		1-й
		Лекції
		6 год.
Годин для денної (або вечірньої) форми навчання: аудиторних – 8 самостійної роботи студента - 82	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	Практичні, семінарські
		8 год.
		Самостійна робота
		82 год.
		Вид контролю: залік

2.2.1 Лекції

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основи здоров'я людини. Основні параметри стану пацієнта.	2
Всього лекційних годин		2

2.2.3 Практичні заняття

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні захворювання серцево-судинної системи. Невідкладні стани та надання медичної допомоги в них.	3
2	Перша медична допомога при гострих отруєннях.	3
Всього годин практичних занять		6

2.2.5. Самостійна робота

	Назва теми	Кількість годин
1	Основи здоров'я людини. Основні параметри стану пацієнта.	20
2	Основні захворювання серцево-судинної системи. Невідкладні стани та надання медичної допомоги в них.	20
3	Перша медична допомога при гострих отруєннях.	10
4	Перша медична допомога при порушенні свідомості.	10
5	Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах та нещасних випадках.	22
Всього годин		82

Методи навчання: розповідь-пояснення, бесіда, лекція, ілюстрація, дискусія, моделювання процесів і ситуацій.

Методи контролю:

поточний контроль: усне опитування (індивідуальне і фронтальне); письмове опитування; реферати; виступ на задану тему.

підсумковий контроль: залік.

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу проводиться відповідно до «Інструкція з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в Харківському національному медичному університеті».

Під час оцінювання засвоєння кожної навчальної теми студенту виставляється оцінка за традиційною 4-бальною системою: «відмінно», «добре», «задовільно» або «незадовільно».

Підсумковий бал за поточну навчальну діяльність (ПНД) визначається як середнє арифметичне традиційних оцінок за кожне заняття, округлене до 2-х знаків після коми та перераховується у багатобальну шкалу за таблицею 1.

Таблиця 1

**Перерахунок середньої оцінки за поточну діяльність у багатобальну шкалу
(для дисциплін, що завершуються заліком)**

4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала	4-бальна шкала	200-бальна шкала
5	200	4.22-4,23	169	3.45-3,46	138
4.97-4,99	199	4.19-4,21	168	3.42-3,44	137
4.95-4,96	198	4.17-4,18	167	3.4-3,41	136
4.92-4,94	197	4.14-4,16	166	3.37-3,39	135
4.9-4,91	196	4.12-4,13	165	3.35-3,36	134
4.87-4,89	195	4.09-4,11	164	3.32-3,34	133
4.85-4,86	194	4.07-4,08	163	3.3-3,31	132
4.82-4,84	193	4.04-4,06	162	3.27-3,29	131
4.8-4,81	192	4.02-4,03	161	3.25-3,26	130
4.77-4,79	191	3.99-4,01	160	3.22-3,24	129
4.75-4,76	190	3.97-3,98	159	3.2-3,21	128
4.72-4,74	189	3.94-3,96	158	3.17-3,19	127
4.7-4,71	188	3.92-3,93	157	3.15-3,16	126
4.67-4,69	187	3.89-3,91	156	3.12-3,14	125
4.65-4,66	186	3.87-3,88	155	3.1-3,11	124
4.62-4,64	185	3.84-3,86	154	3.07-3,09	123
4.6-4,61	184	3.82-3,83	153	3.05-3,06	122
4.57-4,59	183	3.79-3,81	152	3.02-3,04	121
4.54-4,56	182	3.77-3,78	151	3-3,01	120
4.52-4,53	181	3.74-3,76	150	Менше 3	Недостатньо
4.5-4,51	180	3.72-3,73	149		
4.47-4,49	179	3.7-3,71	148		
4.45-4,46	178	3.67-3,69	147		
4.42-4,44	177	3.65-3,66	146		
4.4-4,41	176	3.62-3,64	145		
4.37-4,39	175	3.6-3,61	144		
4.35-4,36	174	3.57-3,59	143		
4.32-4,34	173	3.55-3,56	142		
4.3-4,31	172	3.52-3,54	141		
4,27-4,29	171	3.5-3,51	140		
4.24-4,26	170	3.47-3,49	139		

При оцінюванні дисципліни використовується наступна відповідність оцінок за 200 бальною шкалою, чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄCTS наведена:

**Відповідність оцінок за 200 бальною шкалою,
чотирибальною (національною) шкалою та шкалою ЄCTS**

Оцінка за 200 бальною шкалою	Оцінка за шкалою ЄCTS	Оцінка за чотирибальною (національною) шкалою

180–200	A	Відмінно
160–179	B	Добре
150–159	C	Добре
130–149	D	Задовільно
120–129	E	Задовільно
Менше 120	F, Fx	Незадовільно

Оцінка з дисципліни виставляється лише студентам, яким зараховані усі заняття та залік.

Студентам, що не виконали вимоги навчальної програми та не зараховано вивчення дисципліни виставляються оцінки "Fx" або "F" ("незадовільно").

Правила оскарження оцінки

Студент може оскаржити поточну оцінку кафедральній апеляційній комісії у складі зав. кафедри, викладача та професора або доцента кафедри.

Згідно до чинного «Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю здобувачі освіти ХНМУ» студент може оскаржити оцінку диференційованого заліку шляхом подання заяви до свого деканату не пізніше наступного дня після оголошення оцінки з наступним перескладанням диференційованого заліку апеляційній комісії.

4. ПОЛІТИКА ДИСЦИПЛІНИ

Вимоги дисципліни – дотримання вимог, встановлених чинним законодавством України, правил ХНМУ, загальних норм етики.

Відвідування занять та поведінка - неприпустимість пропусків, запізнь, дотримання норм деонтології.

Політика щодо академічної доброчесності – суворе дотримання академічної доброчесності.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами – індивідуальний підхід до студентів у межах вимог навчальної програми.

Рекомендації щодо успішного складання дисципліни – виконання вимог навчальної програми, отримання достатньої кількості балів.

Заохочення та стягнення – для отримання додаткових знань студенти можуть приймати участь у роботі СНТ кафедри.

Техніка безпеки – необхідність дотримання правил безпеки.

Порядок інформування про зміни у силабусі - інформування про зміни у силабусі здійснюється через офіційний сайт ХНМУ.

5. АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ

Згідно до «Кодексу академічної доброчесності Харківського національного медичного університету» в ХНМУ впроваджено систему

академічної доброчесності з метою підтримки ідеї доброчесності та гідних взаємин між учасниками академічного процесу; пропагування важливості академічної доброчесності; вирішених питань щодо підняття якості вищої освіти; сприяння розвитку позитивної репутації; підвищення рейтингу викладачів та конкурентоспроможності випускників університету; розвитку навичок добросовісної та коректної роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальної власності інших осіб; активізації самостійності та індивідуальності при створенні власних творів, а також підвищення відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

6. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. А. Бількевич, Т. Ю. Чернець. – Тернопіль: ТДМУ; Укрмедкнига, 2015. – 259 с.
2. Айзман Р.И. Возрастная анатомия, физиология и гигиена (для бакалавров) / Р.И. Айзман, Н.Ф. Лысова, Я.Л. Завьялова. — М.: КноРус, 2017. — 419 с.
3. Билич Г.Л. Анатомия человека: Медицинский атлас / Г.Л. Билич, В.А. Крыжановский. — М.: Эксмо, 2018. — 224 с.
4. Бесєдіна А. А. Вітчизняний та європейський вимір здоров'яспрямованої діяльності / Бесєдіна Антоніна Анатоліївна // Укр. пед. журн. Ukrainian Educational Journal. – 2015. – № 4. – С. 96-103. – Бібліогр.: с. 101-102.
5. Беляков, В.Д., Введение в эпидемиологию инфекционных болезней и неинфекционных заболеваний человека / В.Д.Беляков. - М.: Медицина, 2011 - 347с.
6. Внутрішня медицина: Порадник лікарю загальної практики: навчальний посібник. / А.С. Свінціцький, О.О. Абрагамович, П.М. Боднар та ін.; За ред. проф. А.С. Свінціцького. – ВСВ «Медицина», 2014. – 1272 с.
7. Вороненко Ю.В., Проданчук М. Г., Гойда Н. Г., Латишев Є.Є., Михальчук В. М. Сучасні напрямки менеджменту в охороні здоров'я - К.: « Медицина України», 2015. – 335 с.
8. Взаємодія «держава-громада» заради здоров'я: зарубіжний досвід боротьби з неінфекційними захворюваннями / Н. О. Рингач, О. М. Дзюба, О. Р. Ситенко, А. О. Керецман // Вісн. соц. гігієни та орг. охорони здоров'я України. – 2015. – № 1. – С. 35–41.
9. Голяченко О.М. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я: підруч. для студ. вищ. мед. навч. закл. I-III рівнів акредитації / О.М. Голяченко. – К.: Медицина, 2018. – 208 с.
10. Гайворонский И.В. Анатомия и физиология человека: Учебник для студентов учреждений среднего профессионального образования / И.В. Гайворонский, Г.И. Ничипорук, А.И. Гайворонский. — М.: ИЦ Академия, 2018. — 496 с.
11. Дужий І. Д. Перша допомога при невідкладних станах : навч. посіб. / І. Д. Дужий, О. В. Кравець. – Суми : Сумський державний університет, 2014. – 213 с.

12. Дробинская А.О. Анатомия и возрастная физиология: Учебник для бакалавров / А.О. Дробинская. — М.: Юрайт, 2018. — 527 с.
13. Загальний догляд за хворими і медична маніпуляційна техніка: підручник / Н.М.Касевич ; за ред. В.І. Литвиненка. —7-ме вид., випр. — К.: ВСВ –Медицина, 2017. — 424 с.
14. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери. — 2-ге видання / За заг. ред. проф. І.Д. Зверєвої. — Київ, Сімферополь: Універсум, 2013. — 536 с.
15. Єжова О. О. Здоровий спосіб життя : навч. посіб. / О. О. Єжова. — Суми : Університетська книга, 2010. — 127 с.
16. Єжова О. До питання трактування понять педагогіки здоров'я / Ольга Єжова // Рідна шк. — 2017. — № 1/2. — С. 23-26. — Бібліогр.: с. 25.
17. Загальна теорія здоров'я та здоров'язбереження : колективна монографія / за заг. ред. проф. Ю. Д. Бойчука. — Харків: Вид. Рожко С. Г., 2017. — 488 с
18. Закон України «Про соціальні послуги» № 2671-VIII від 17.01.2019 (Відомості Верховної Ради (ВВР), 2019, № 18, ст.73).
19. Каменская В.Г. Возрастная анатомия, физиология и гигиена: Учебник для вузов. Стандарт третьего поколения / В.Г. Каменская, И.Е. Мельникова. — СПб.: Питер, 2018. — 272 с.
20. Медицинская реабилитация: учебное пособие / Т. А. Золотарева, К. Д. Бабов, Б. А. Насибуллин [и др.] — К.: КИМ, 2012. — 495 с.
21. Медицина невідкладних станів.-Підручник під ред. І. С.Зозулі.-К.:Медицина, 2012.- 728 с.
22. Москаленко В. Ф. Методологія доказової медицини: підручник / В. Ф. Москаленко, І. Є. Булах, О. Г. Пузанова. — Київ : Медицина, 2014. — 199 с.
23. Основы физиологии человека. Учебник для высших учебных заведений, в 2-х томах / Под редакцией акад. РАМН Б.И.Ткаченко. СПб., 2014. — Т. 2. — 413 с.
24. Панцир С.І., Чугаєвський М.В., Бодревич М.О. Моніторинг дотримання права на соціальний захист в Україні у 2010 році : підсумкове видання. — Л., 2011. - 131 с. : табл.
25. Павлоцька Л.Ф., Дуденко Н.В., Левітін Є.Я. Фізіологія харчування: підручник. — Суми: Університетська книга, 2019. — с. 473.
26. Реформа соціального захисту: результати громадського моніторингу / Стадник В. К., Слькіна Г. С., Панцир С. І., Чернинська Т. О. ; Фонд суспіл. безпеки, Міжнар. фонд "Відродження". - К.: [б. в.], 2012. - 116 с.
27. Семигіна Т. В. Інформування населення про соціальні та реабілітаційні послуги : методичний посібник. К. : [К.І.С.], 2013. - 104 с.
28. Сидоренко П.І. Анатомія та фізіологія людини. — К.: Медицина, 2011. —248 с.

7. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

<http://www.moz.gov.ua/> - офіційний сайт МОЗ України
<http://libr.knmu.edu.ua/> - сайт наукової бібліотеки ХНМУ

<http://korolenko.kharkov.com> – сайт Харківської державної наукової бібліотеки імені В. Г. Короленка